

Protestantse Gemeente te Oostkapelle

***Liturgieën voor de kerkdiensten op
Witte Donderdag,
Goede Vrijdag
en Pasen***

2019

Vier kerkdiensten in Oostkapelle op weg naar en met Pasen:

Witte Donderdag 18 april 2019 – 19 u. – Protestantse Zionskerk ***Dienst van Schrift en Tafel***

- Predikant: ds. Philippe Beukenhorst
- Ouderling van dienst: Frans Vijlbrief
- Muziek: Projectkoor Nieuw Liedboek o.l.v. Stoffelien Cool-Korporaal met Rinus Jobse, orgel en Lian Jobse-Vonk, dwarsfluit

Goede Vrijdag 19 april 2019 – 19 uur – Protestantse Dorpskerk ***Lezing van het Lijdensevangelie***

- Predikant: ds. Philippe Beukenhorst
- Ouderling van dienst: Maya Scheunhage-Vos
- Muziek: Rinus Jobse, orgel – Lian Jobse-Vonk, dwarsfluit

Paasvroegdienst 21 april 2018 – 6 uur – Protestantse Dorpskerk

- Predikant: ds. Philippe Beukenhorst
- Ouderling van dienst: Ron Waverijn
- Organist: Rinus Jobse

Paasdienst 21 april 2019 – 10 uur – Protestantse Zionskerk ***Tweetalige Nederlandse-Duitse kerkdienst***

- Predikanten: Pfarrerin Marianne Reysen / ds. Philippe Beukenhorst
- Ouderling van dienst: Dirk van Maldegem und Johannes Swalve
- Muziek: Rinus Jobse, orgel – Johannes Swalve, viool –
Lian Jobse-Vonk, dwarsfluit
- Kindernevendienst: Johanna-Fiona und Louiza-Sophia Reysen,
Heleen Moelker-Bottenberg en Gerdien Janse-Bimmel

Witte Donderdag 18 april 2019

19 uur in de Protestantse Zionskerk

DEEL 1: DIENST VAN DE VOORBEREIDING

- Orgelbewerking ‘Schmücke dich, o liebe Seele’ (Joh. Seb. Bach)
- Welkom en mededelingen door de ouderling van dienst
- **Staande zingen:** Liedboek antifoon 564.a.: eerst **Projectkoor** **alleen**, daarna antifoon **allen** samen; aansluitend zingen **allen** Liedboek Psalm 67: 1 en 2; en **allen** nogmaals Liedboek 564.a
- Inleiding op de kerkdienst
- Stil gebed
- Bemoediging en groet:

Ds. Onze hulp in de Naam van de Heer

Gem. *DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT*

Ds. Genade zij u en vrede van God onze Vader en van de
Heer Jezus Christus en van de Heilige Geest.

Gem. *AMEN* (*gemeente gaat zitten*)

- Kyrie gebed
- **Zingen glorialied:** Liedboek 302: strofen 1 en 3
- Uitleg over de liturgische bloemschikking – Lia Jobse-Maljaars
Thema: ‘Verbinden – een nieuwe weg van verbondenheid’
*Gedichtje: ‘Leven: als graankorrels je verbinden met de aarde,
openbreken, als kleine bloemen uit een bol. Een weg gaan van
ondergaan, groeien, vrucht dragen, met aren rijk beladen. Vermalen tot
meel, om brood te worden, gebroken, gedeeld. De tafel wacht.’.*

DEEL 2: DIENST VAN HET WOORD

- Gebed bij de Bijbel
- Lezing: Exodus 12, 15 t/m 20 – Mieke Vijlbrief-den Hollander
- **Zingen:** Liedboek 395: strofen 1, 2, 3 en 4 – het **koor** zingt de **strofen**, **allen** zingen we het refrein telkens mee
- Lezing: Lucas 22,7-23 – Lector: Mieke Vijlbrief-den Hollander
- **Zingen:** Liedboek 393: **koor** zingt strofe 1, **allen** 2 en 3

- Bijbeluitleg en verkondiging
*met beelden uit de fresco het Laatste Avondmaal (1498)
geschilderd door Leonardo da Vinci (1452-1519)*
- Meditatief orgelspel: 'Jesus bleibet meine Freude' (Joh.S. Bach)

DEEL 3: DIENST VAN DE TAFEL

- Uitleg en praktische aanwijzingen
- **Zingen als geloofsbelijdenis:** Liedboek 342: strofen 1 (koor), 2 (allen), 3 (mannen), 4 (vrouwen), 5 (allen), 6 (koor)
- Nodiging
- **Koor zingt:** 'Brood der ellende...' (I)
*'Brood der ellende, Brood van de haast,
Brood der bevrijding, herinnering.'*
- Vredegroet (**allen gaan staan**)
Ds.: De vrede van de Heer zij altijd met u.
Gem.: **EN MET UW GEEST**
Wenst elkaar de vrede: '*De vrede van Christus*'

- Collecten: 1ste Noodhulp in vergeten land: Centraal Afrikaanse Republiek (via KiA) en 2de Protestantse Gemeente Oostkapelle
- Orgelspel tijdens de collecte: ‘O Mensch, beweijn’ deine Sünde gross’ (Johann Sebastian Bach, 1685-1750)
- Gebed over de gaven, voorbeden en stil gebed
- **Koor zingt:** ‘Brood der ellende...’ (II)
- **Tafelgebed:**

Ds.: Wij danken U God, dat U ons vanavond nodigt: jong en oud om brood en wijn te delen, om de grote liefde van Jezus te proeven. Wij danken U dat Jezus, met mensen als wij aan tafel ging, met mensen als wij het brood brak, met mensen als wij de wijn deelde, om zo Uw liefde te laten zien.

- **Koor zingt:** ‘Brood der ellende...’ (III)
- **Instellingswoorden, gevolgd door acclamatie:**

Ds.: Laat uw Geest zijn woorden vervullen, nu wij doen wat Hij ons opdroeg: Hij heeft in de nacht van de overlevering het brood genomen, daar de dankzegging over uitgesproken, het gebroken en aan zijn discipelen gegeven, en gezegd: ‘Neemt en eet, dit is mijn lichaam dat voor u gegeven wordt, doet dit tot mijn gedachtenis.’

Zo heeft Hij ook de beker genomen, daar de dankzegging over uitgesproken, hem rondgegeven en gezegd: ‘Drinkt allen daaruit, deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed dat voor u en voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden. Doet dit, zo dikwijls gij die drinkt, tot mijn gedachtenis.’

Gemeente zegt: **Zijn dood gedenken wij, zijn opstanding belijden wij, zijn toekomst verwachten wij. Maranatha.**

- **We gaan in een grote kring staan – volg de aanwijzingen van de diakenen**
- **We bidden allen samen het Onze Vader**
- **Gemeenschap van brood en wijn:**

Ds.: (*breekt het brood*) Het brood dat wij breken is de gemeenschap met het lichaam van Christus, brood uit de Hemel.

(*schenkt de wijn*) De drinkbeker der dankzegging is de gemeenschap met het bloed van Christus, wijn van het Koninkrijk.

- **Delen van brood en wijn – in stilte**
- **Zingen gebedslied:** “Gij die geroepen hebt” – uit “Gezangen voor Liturgie”, Lied 448 – het koor zingt de strofen, allen zingen het refrein mee:
 ‘Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart,
 die met mij hebt gezien, eer ik werd geboren.’
- **Gebed na de maaltijd:**
 Ds.: God, U bent voor ons een moeder en een vader tegelijk. U weet het allerbeste wat wij nodig hebben. Geef ons vandaag uw zegen en help ons die met anderen te delen, vandaag, morgen en alle dagen.
 Gem.: *AMEN*
- **Staande zingen slotlied:** Liedboek 575: koor zingt strofe 1, en allen zingen strofen 2 en 6 mee
- **De Tafel wordt door de diakenen afgeruimd en symbolisch leeggemaakt in het vooruitzicht van Goede Vrijdag**
- Heenzending en zegen
- **Zingen:** Liedboek 431.c.
- Orgelspel: Koraal ‘Jesus, unser Trost und Leben’ (Joh.S. Bach)

Mogelijkheid voor nu thuis: vanaf 20.35 uur op NPO 1:

Goede Vrijdag 19 april 2019

19 uur in de Protestantse Dorpskerk

DEEL 1: DIENST VAN DE VOORBEREIDING

-Sober orgelspel: bewerkingen van Psalm 22 – verder is het stil.

-De paaskaars brandt nog. De Tafel is helemaal leeg.

- Welkom en mededelingen door de ouderling van dienst

- Bemoediging en groet (staande)

Ds. Onze hulp is in de Naam van de Heer

Gem. DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT

Ds. Genade zij u en vrede van God onze Vader en van de Heer
Jezus Christus en van de Heilige Geest

Gem. AMEN (hierna gaat de gemeente zitten)

- Zingen: Liedboek 561: strofen 1, 2, 3, 4 en 5

• Uitleg liturgische bloemschikking – Lia Jobse-Maljaars –
*Gedichtje: ‘Goede Vrijdag – Geknakt, gebroken: vijf wonden in je
voeten, je handen, je hart. In pijn en dood verbonden door de Geest.
Purperpaars zwijgt, tere anemonen bloeien broos en breekbaar.’.*

- Aanvangswoord
- Gebed om de Heilige Geest
- Duiding

- Beklag Gods (met ook tekst van W.R. van der Zee:)

Mijn volk, wat heb Ik jullie misdaan of waarmee heb Ik jullie bedroefd?
Ik heb de aarde voor de dag geroepen en aan jullie handen toevertrouwd,
maar van mijn tuin is een wildernis gemaakt, mijn levenswerk wordt een
dodenakker. Waarom laten jullie dit toe?

Ik heb jullie onder mijn regenboog gesteld, een teken van vrede en toekomst, maar dodelijke wapens staan gericht op mensen en bedreigen mijn dierbare schepping. Waarom laten jullie dit toe?

Ik heb mij laten kennen als jullie bevrijder, de bondgenoot van alle onderdrukten, maar tallozen worden getergd en geteisterd door terreur en tirannie. Waarom laten jullie dit toe?

Ik heb jullie met overvloed gezegend, met dagelijks brood en meer dan dat, maar op mijn akker sterven mensen onverzadigd en kinderhanden blijven ongevoeld. Waarom laten jullie dit toe?

Ik heb mijn woord aan jullie gegeven en jullie mijn hartsgeheimen toevertrouwd, maar afgoden vinden overal gehoor en mensen kiezen doodlopende wegen. Waarom laten jullie dit toe?

Ik heb mijn eigen Zoon tot jullie gezonden, mijn sprekend evenbeeld, mijn uitgestrekte hand, maar Hij is afgewezen, uitgestoten, vernederd tot de laagste dood. Ik heb hem bij jullie teruggebracht, de levende, de bron van alle leven, maar Hij gaat dood aan alle kruisen waaraan mijn mensen worden vastgespijkerd. Waarom laten jullie dit toe?

Mijn volk, wat heb Ik jullie misdaan of waarmee heb Ik jullie bedroefd? Ik heb jullie geëerd als kroon van de schepping, Ik heb jullie gezocht als mijn kostbaar sieraad, Ik heb jullie bewaard in mijn hand, in mijn hart, Ik heb jullie mijn trots, mijn Zoon geofferd. Wat had Ik nog meer moeten doen dat Ik niet heb gedaan?

- Moment van stilte
- **Zingen: Liedboek 587: strofen 1 en 2**

DEEL 2:

LEZING VAN HET LIJDENSEVANGELIE NAAR LUCAS

>We lezen het lijdensverhaal van Jezus naar de beschrijving van Lucas, afgewisseld met gemeentezang of muziek.

>Lectoren zijn: Elizabeth Beukenhorst, Maya Scheunhage-Vos, Han de Kam en ds. Philippe Beukenhorst

- 1ste Lezing: Lucas 22, 39 t/m 42

Hij vertrok en ging volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg. De leerlingen volgden hem. Toen hij daar was aangekomen, zei hij tegen hen: “Bid dat jullie niet in beproeving komen.” En hij liep bij hen weg, tot ongeveer een steenworp ver, en knielde daarna neer om te bidden. Hij bad: “Vader, als u het wilt, neem dan deze beker van mij weg. Maar laat niet wat ik wil, maar wat u wilt gebeuren.”

- Zingen: Liedboek 886: strofen 1 en 2
- 2de Lezing: Lucas 22, 43 t/m 46

Uit de hemel verscheen hem een engel om hem kracht te geven. Hij werd overvallen door doodsangst, maar bleef bidden; zijn zweet viel in grote druppels als bloed op de grond. Toen hij na zijn gebed opstond en terugliep naar de leerlingen, zag hij dat ze van verdriet in slaap waren gevallen, en hij zei tegen hen: “Waarom slapen jullie? Sta op en bid dat jullie niet in beproeving komen.”

- Muziek: ‘Getsemané, die nacht moest eenmaal komen’

- 3de Lezing: Lucas 22, 47 t/m 62

Terwijl hij nog sprak, kwam er opeens een horde mensen aan. Voorop liep de man die Judas heette, een van de twaalf; hij ging naar Jezus toe om hem te kussen. Maar Jezus zei tegen hem: “Judas, lever je de Mensenzoon uit met een kus?” Toen degenen die bij hem stonden zagen wat er ging gebeuren, vroegen ze: “Heer, zullen we er met het zwaard op los slaan?” En een van hen sloeg in op de dienaar van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af. Maar Jezus zei: “Houd daarmee op. Zo is het genoeg!” Hij raakte het oor aan en genas de man. Tegen de hogepriesters en tempelwachters en de oudsten van het volk die op hem afgekomen waren, zei hij: “Als tegen een misdadiger bent u uitgetrokken met zwaarden en knuppels? Dagelijks was ik bij u in de tempel, en toen hebt u geen vinger naar me uitgestoken, maar dit is uw uur, het uur van de macht van de duisternis. Ze grepen hem vast en voerden hem weg, en brachten hem naar het huis van de hogepriester. Petrus volgde hen op een afstand. Ze staken een vuur aan midden op de binnenplaats en gingen er omheen zitten; Petrus voegde zich bij hen. Een dienstmeisje zag hem bij het vuur zitten, keek hem strak aan en zei: “Die man hoorde er ook bij!” Maar hij ontkende het: “Ik ken hem niet eens!” Even later merkte een ander hem op en zei: “Jij bent ook een van hen!” Maar Petrus zei: “Welnee man, helemaal niet.” En ongeveer een uur later zei nog iemand met grote stelligheid: “Ja zeker, die man was ook in zijn gezelschap, hij komt immers ook uit Galilea.” Maar Petrus zei: “Ik weet niet waar je het over hebt.” En op datzelfde moment, terwijl hij nog sprak, kraaide er een haan. De Heer draaide zich om en keek Petrus aan, en toen herinnerde Petrus zich de woorden van de

Heer: “Nog voor er vannacht een haan heeft gekraaid zul je mij driemaal verloochenen.” Hij ging naar buiten en hilde bitter.

- **Zingen: Liedboek 562: strofen 1 en 2**

- **4de Lezing:** Lucas 22, 63 t/m 65

De mannen die Jezus gevangen hielden, dreven de spot met hem en geselden hem. Ze blinddoekten hem en zeiden: “Profeteer nu maar, wie is het die je geslagen heeft?” En ze zeiden nog tal van andere lasterlijke dingen tegen hem.

- **Zingen: Liedboek 576.a.: strofen 1 en 2**

- **5de Lezing:** Lucas 22, 66 t/m 71

Toen het dag werd, kwam de raad van oudsten van het volk bijeen, hogepriesters zowel als schriftgeleerden, en ze leidden hem voor in hun raadszitting. Ze zeiden: “Als u de messias bent, zeg het ons dan.” Maar Jezus antwoordde: “Als ik het u zeg, gelooft u mij toch niet. En als ik een vraag stel, antwoordt u toch niet. Maar vanaf nu zal de Mensenzoon gezeten zijn aan de rechterhand van de Almachtige.” Toen zeiden allen: “U bent dus de Zoon van God?” Hij antwoordde: “U zegt dat ik het ben.” Ze zeiden: “Waarvoor hebben we nog getuigenverklaringen nodig? We hebben het immers zelf uit zijn eigen mond gehoord!”

- **Zingen: Liedboek 575: strofen 1, 2 en 4**

- **6de Lezing:** Lucas 23, 1 t/m 10

Ze stonden allen op en leidden hem voor aan Pilatus. Daar brachten ze de volgende beschuldigingen tegen hem in: “We hebben vastgesteld dat deze man ons volk van het rechte pad afbrengt en de mensen ervan weerhoudt belastingen aan de keizer te betalen en dat hij van zichzelf zegt de messiaanse koning te zijn.” Pilatus vroeg hem: “Bent u de koning van de Joden?” Jezus antwoordde: “U zegt het.” Daarop zei Pilatus tegen de hogepriesters en de samengeschoolde menigte: “Ik vind niets waaraan deze man schuldig is.” Maar ze bleven hardnekkig beweren: “In heel Judea ruit hij met zijn onderricht het volk op, van Galilea tot hier!” Toen Pilatus dit hoorde, vroeg hij aan Jezus of hij uit

Galilea kwam, en toen hij beseftte dat hij onder Herodes' gezag viel, stuurde hij hem naar Herodes, die op dat moment in Jeruzalem verbleef. Herodes was bijzonder blij toen hij Jezus zag, want hij wilde hem al heel lang ontmoeten omdat hij veel over hem gehoord had. Bovendien hoopte hij hem een wonder te zien doen. Hij ondervroeg hem uitvoerig, maar Jezus antwoordde hem niet één keer. De hogepriesters en de schriftgeleerden die erbij stonden, brachten zware beschuldigingen tegen hem in.

- **Zingen: Liedboek 558: strofen 1, 6 en 7**

- **7de Lezing: Lucas 23, 11 t/m 38**

Hierop begonnen Herodes en zijn soldaten Jezus te honen, en ze dreven de spot met hem door hem een pronkgewaad om te hangen. Zo stuurde hij hem terug naar Pilatus. Op die dag werden Herodes en Pilatus vrienden, terwijl ze altijd elkaars vijanden waren geweest.

Pilatus riep de hogepriesters en de leiders en het volk bij zich en zei tegen hen: “U hebt die man voor mij gebracht als iemand die het volk van het rechte pad afbrengt, maar u weet dat ik hem, toen ik hem in uw bijzijn verhoorde, aan geen van de zaken waarvan u hem beticht schuldig heb bevonden. En Herodes evenmin, hij heeft hem immers naar ons teruggestuurd; hij heeft niets gedaan waarop de doodstraf staat. Dus zal ik hem vrijlaten, nadat ik hem heb laten geselen.” Maar ze begonnen met zijn allen luidkeels te schreeuwen: “Weg met hem! Laat Barabbas vrij!” Deze laatste was gevangengezet wegens een oproer dat in de stad had plaatsgevonden en wegens moord. Pilatus praatte opnieuw op hen in omdat hij Jezus wilde vrijlaten. Maar ze schreeuwden het uit: “Kruisig hem, kruisig hem!” Voor de derde maal zei hij tegen hen: “Wat voor kwaad heeft die man dan gedaan? Ik heb niets gevonden waarvoor hij de doodstraf verdient. Dus zal ik hem vrijlaten, nadat ik hem heb laten geselen.” Maar ze bleven luidkeels eisen dat hij gekruisigd zou worden, en met hun geschreeuw wonnen ze het pleit: Pilatus besloot hun eis in te willigen. Hij liet de man gaan die wegens oproer en moord gevangen was gezet en om wiens vrijlating ze hadden gevraagd, en leverde Jezus uit aan hun willekeur. Toen Jezus werd weggeleid, hielden de soldaten een zekere Simon van Cyrene aan,

die net de stad binnenkwam. Ze legden het kruis op zijn rug en lieten het hem achter Jezus aan dragen. Een grote volksmenigte volgde Jezus, evenals enkele vrouwen die zich op de borst sloegen en over hem weeklaagden. Jezus keerde zich echter naar hen om en zei: “Dochters van Jeruzalem, huil niet om mij. Huil liever om jezelf en je kinderen, want weet, de tijd zal aanbreken dat men zal zeggen: “Gelukkig wie onvruchtbaar is, gelukkig de moederschoot die niet gebaard heeft en de borst die geen kind heeft gezoogd.” Dan zullen de mensen tegen de bergen zeggen: “Val op ons neer!” en tegen de heuvels: “Bedek ons!” Want als dit gebeurt met het jonge hout, wat zal het verdorde hout dan niet te wachten staan?” Samen met Jezus werden nog twee anderen, beiden misdadigers, weggeleid om terechtgesteld te worden. Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, werd hij gekruisigd, samen met de twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links. Jezus zei: “Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.” De soldaten verdeelden zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen. Het volk stond toe te kijken. De leiders hoorden hem en zeiden: “Anderen heeft hij gered; laat hij nu zichzelf redden als hij de messias van God is, zijn uitverkorene!” Ook de soldaten dreven de spot met hem, ze gingen voor hem staan en boden hem zure wijn aan, terwijl ze zeiden: “Als je de koning van de Joden bent, red jezelf dan!” Boven hem was een opschrift aangebracht: “Dit is de koning van de Joden”.

- **Zingen: Liedboek 547: strofen 1 en 3**

- **8ste Lezing: Lucas 23, 39 t/m 43**

Een van de gekruisigde misdadigers zei spottend tegen hem: “Jij bent toch de messias? Red jezelf dan en ons erbij!” Maar de ander wees hem terecht met de woorden: “Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God nu je dezelfde straf ondergaat? Wij hebben onze straf verdiend en worden beloond naar onze daden. Maar die man heeft niets onwettigs gedaan.” En hij zei: “Jezus, denk aan mij wanneer u in uw koninkrijk komt.” Jezus antwoordde: “Ik verzeker je: nog vandaag zul je met mij in het paradijs zijn.”

- **Muziek: ‘O kostbaar kruis, o wonder Gods’**

- 9de Lezing: Lucas 23, 44 t/m 46

Rond het middaguur werd het donker in het hele land omdat de zon verduisterde. De duisternis hield drie uur aan. Toen scheurde het voorhangsel van de tempel doormidden. En Jezus riep met luide stem: “Vader, in uw handen leg ik mijn geest.” Toen hij dat gezegd had, blies hij de laatste adem uit.

-----Jezus blaast zijn laatste adem uit, de Paaskaars wordt gedoofd

Stilte

- 10de Lezing: Lucas 23, 47 t/m 56

De centurio zag wat er gebeurd was en loofde God met de woorden: “Werkelijk, deze mens was een rechtvaardige!” De mensen die voor het schouwspel samengekomen waren en de gebeurtenissen hadden gadeslagen, keerden terug naar huis, terwijl ze zich op de borst sloegen. Alle mensen die Jezus gekend hadden waren op een afstand blijven staan, ook de vrouwen die hem vanuit Galilea gevolgd waren en alles hadden zien gebeuren. Er was ook een man die Josef heette en afkomstig was uit de Joodse stad Arimatea. Hij was een raadsheer, een goed en rechtvaardig mens, die de komst van het koninkrijk van God verwachtte en niet had ingestemd met het besluit en de handelwijze van de raad. Hij ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Nadat hij het lichaam van het kruis had gehaald, wikkelde hij het in linnen doeken en legde het in een rotsgraf dat nog nooit was gebruikt. Het was de voorbereidingsdag, de sabbat was bijna aangebroken. De vrouwen die met Jezus waren meegereisd uit Galilea, volgden Josef naar het graf om het te bekijken en om te zien hoe Jezus’ lichaam er werd neergelegd. Daarna gingen ze naar huis en bereidden ze geurige olie en balsem. Op sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht.

- Zingen: **Liedboek 590: eerst alleen muzikaal – daarna zingen strofen 1 en 2 – luisteren naar muzikaal tussenspel – zingen strofe 5**

DEEL 3: SLOT

- Gebeden – stil gebed – Onze Vader

- Slotwoord:

De graankorrel is gestorven,
 hij ligt in de aarde, in ons hart,
 nu gaat Hij vrucht dragen.
 In de duisternis zal licht komen,
 maar...
 zal de duisternis het licht aanvaarden,
 zal de aarde vruchtbaar zijn?
 Blijft waakzaam en bidt
 en komt aan het eind van morgennacht terug
 om te waken vol verwachting,
 om uit te zien naar het licht,
 om te zoeken over het graf heen
 naar Hem die leven is.
 Amen.

- In stilte verlaten we de kerk...
- Aan de deur twee collecten: 1ste Kerkrentmeesterschap PGO en 2de Noodhulp in vergeten land: Centraal Afrikaanse Republiek (via Kerk in Actie)

Paasvroegdienst 21 april 2019

6 uur in de Protestantse Dorpskerk

DEEL 1: DIENST VAN DE VOORBEREIDING

- Vooraf
-Bij binnenkomst krijgt u met deze liturgie een kaars
- Stilte
-De kerkenraad komt binnen en neemt plaats
-Lichten worden gedoofd

- Stem: “Zend Heer, uw licht
en uw waarheid,
mogen die mij geleiden”

-Allen gaan staan

-Nathalie den Hollander brengt de nieuwe Paaskaars binnen en plaatst de kaars op de standaard; daarna worden de kaarsen op de liturgische Tafel ontstoken

- Stem: “Het Licht van Christus
Christus het licht der wereld”

-Wij komen naar voren en ontsteken allen onze kaars aan de Paaskaars, en zetten onze kaars in een grote kaarsbak voorin. De lichten in de kerk blijven uit.

- Zingen: Liedboek 601: strofen 1, 2 en 3

- Bemoediging en Groet (*staande*)

Ds.: Onze hulp is in de Naam van de HEER

Gem.: die hemel en aarde gemaakt heeft.

Ds.: Die trouw is tot in eeuwigheid

Gem.: en nooit laat varen de werken van Zijn handen.

Ds.: De HEER zij met u

Gem.: ook met u zij de HEER (*hierna weer zitten*)

DEEL 2: DIENST VAN DE LEZINGEN

- Gebied bij de opening van de Bijbel

Ds.: Heer onze God, dit is de nacht dat we vieren en beleven dat uw licht de duisternis verdrijft. U bent het Licht der wereld. Uw licht is zichtbaar geworden in de schepping en in de uittocht, in terugkeer uit de ballingschap en in de opstanding van Uw Zoon uit het duister van de dood. Verlicht ons geloven door de overgeleverde verhalen, vernieuw ons leven door uw Geest, door Jezus Christus onze Heer Amen

- Inleiding

Lector Ron Waverijn: Dit is de nacht, waarin wij gedenken dat het levenslicht geroepen werd uit het duister die de aarde in haar greep hield. Wij leven en bewegen in het licht dat God geschapen heeft en ons aan de dag heeft gebracht.

- Bijbellezing: Genesis 1, 1 t/m 5 – Lector Ron Waverijn:

In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde was nog woest en doods, en duisternis lag over de oervloed, maar Gods geest zweefde over het water. God zei: ‘Er moet licht komen’ en er was licht. God zag dat het licht goed was, en hij scheidde het licht van de duisternis; het licht noemde hij dag, de duisternis noemde hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

- Zingen: Liedboek 513: strofen 1, 3 en 4

- Inleiding

Lector Wim Coppoolse: Dit is de nacht waarin wij gedenken hoe God zijn volk bevrijd heeft uit nacht en duisternis van slavernij en hen door het water leidde naar het licht van het land van belofte.

- Bijbellezing: Exodus 14,15-22 – Lector Wim Coppoolse:

De HEER zei tegen Mozes: ‘Waarom roep je mij te hulp? Zeg tegen de Israëlieten dat ze verder trekken. Jij moet je staf geheven houden boven de zee en zo het water splijten, zodat de Israëlieten dwars door de zee kunnen gaan, over droog land. Ik zal de Egyptenaren onverzettelijk maken zodat ze hen achterna gaan, en dan zal ik mijn majesteit tonen door de farao en zijn hele leger, zijn wagens en zijn ruiters, ten val te brengen. De Egyptenaren zullen beseffen dat ik de HEER ben, als ik in mijn majesteit de farao, met al zijn wagens en ruiters, ten val heb gebracht.’ De engel van God, die steeds voor het leger van de Israëlieten uit was gegaan, stelde zich nu achter hen op. Ook de wolkkolom die eerst voor hen uit ging stelde zich achter hen op, zodat hij tussen het leger van de Egyptenaren en dat van de Israëlieten kwam te staan. Aan de ene kant bracht de wolk duisternis, aan de andere kant verlichtte de vuurzuil de nacht. Die hele nacht konden de legers niet bij elkaar komen. Toen hield Mozes zijn arm boven de zee, en de HEER liet de zee terugwijken door gedurende de hele nacht een krachtige oostenwind te laten waaien. Hij veranderde de zee in droog land. Het water spleet, en zo konden de Israëlieten dwars door de zee gaan, over droog land; rechts en links van hen rees het water op als een muur.

- Zingen: Liedboek 350: 1, 4 en 7

- Inleiding

Lector Jan de Boer: Dit is de nacht waarin wij gedenken hoe God aan zijn volk in het duister van de ballingschap het licht beloofde van een nieuwe toekomst door de dood heen.

- Bijbellezing: Ezechiël 36,23 t/m 28 – Lector Jan de Boer:

Ik zal mijn grote naam, die door jullie bij die volken is ontwijld, weer aanzien verschaffen. Die volken zullen beseffen dat ik de HEER ben – spreekt God, de HEER. Ik zal ze laten zien dat ik heilig ben; ik leid

jullie weg bij die volken, ik breng jullie bijeen uit die landen en laat je naar je eigen land terugkeren. Ik zal zuiver water over jullie uitgieten om jullie te reinigen van alles wat onrein is, van al jullie afgoden. Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe geest geven, ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. Ik zal jullie mijn geest geven en zorgen dat jullie volgens mijn wetten leven en mijn regels in acht nemen. Jullie zullen in het land wonen dat ik aan je voorouders gegeven heb, jullie zullen mijn volk zijn en ik zal jullie God zijn.

- **Zingen:** Liedboek 686: strofen 1 en 3

DEEL 3: DIENST VAN DE DOOPGEDACHTENIS

- **Doopgedachtenis:**

Lector Peter Geene: Dit is de nacht waarin wij worden teruggebracht naar de bronnen van ons geloof. De uittocht uit alles wat ons benauwt, is ons op het lijf geschreven met het water van de doop. Wij zijn opgestaan uit de nacht, kinderen van Abraham geworden en de Zoon van Israël neemt ons mee door water en door duisternis, - een nieuwe geboorte, met een nieuwe naam genoemd, als reisgenoten naar ongeziene verten.

- **Bijbellezing:** Romeinen 6, 3 t/m 5 – Lector Peter Geene:
Weet u niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in zijn dood? We zijn door de doop in zijn dood met hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden. Als wij delen in zijn dood, zullen wij ook delen in zijn opstanding.

- **Vernieuwing doopbeloften:**

Ds.: Daarom willen wij, nu het Paasfeest is begonnen, onze doopgelofte hernieuwen. (*gelieve te gaan staan*)

Hernieuwen wij het geloof waarin wij gedoopt zijn.

Gelooft u in God de Vader, Schepper van hemel en aarde?

Gem.: Wij geloven.

Ds.: Geloof u in Jezus Christus, zijn Zoon, onze gekruisigde en opgestane Heer?

Gem.: Wij geloven.

Ds.: Geloof u in de heilige Geest die ons leven vernieuwt?

Gem.: Wij geloven.

Ds.: Wijst u alles af wat de schepping bedreigt, afbreekt en vernietigt?

Gem.: Dat wijzen wij af.

Ds.: Wijst u alles af wat de vrijheid bedreigt en de doortocht naar het leven belemmert?

Gem.: Dat wijzen wij af.

Ds.: Wijst u alles af wat de mensen vervreemdt van elkaar en de harten koud maakt als steen, wat mensen verdrukt en om het leven brengt, alles wat voert tot de dood?

Gem.: Dat wijzen wij af.

- **Zingen: Liedboek 351: strofe 1**

DEEL 4: DE VERKONDIGING VAN DE OPSTANDING

- **Inleiding**

Lector Anja den Hollander-Janssen: Dit is de nacht, waarin wij gedenken hoe God zijn zoon, Jezus Christus, heeft opgewekt uit de doden, als eerste van de mensen. *(gelieve te gaan staan)*

- **Bijbellezing:** Lucas 23,56b 1 t/m 24,12 – Lector Anja den Hollander-Janssen: Op sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht. Maar op de eerste dag van de week gingen ze bij het ochtendgloren naar het graf met de geurige olie die ze bereid hadden. Bij het graf aangekomen, zagen ze echter dat de steen voor het graf was weggerold, en toen ze naar binnen gingen, vonden ze het lichaam van de Heer Jezus niet. Hierdoor raakten ze helemaal van streek. Plotseling stonden er twee mannen in stralende gewaden bij hen. Ze werden door schrik bevangen en sloegen de handen voor hun ogen. De mannen zeiden tegen hen: ‘Waarom zoekt u de levende onder de doden? Hij is niet hier, hij is uit de dood opgewekt. Herinner u wat hij u gezegd heeft toen hij nog in Galilea was: de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.’ Toen herinnerden ze zich zijn woorden. Ze keerden terug van het graf en gingen aan de elf en aan alle anderen vertellen wat er was gebeurd.

De vrouwen die het graf bezochten, waren Maria uit Magdala, Johanna, Maria de moeder van Jakobus, en nog enkele andere vrouwen die hen vergezelden. Ze vertelden de apostelen wat er was gebeurd, maar die vonden het maar kletspraat en geloofden hen niet. Petrus echter stond op en rende naar het graf. Hij bukte zich om te kijken, maar zag alleen de linnen doeken liggen. Daarop ging hij terug, vol verwondering over wat er gebeurd was.

(gaat u weer zitten)

- **Zingen: Liedboek 351: strofen 2 en 3**
- Gebed
- **Staande zingen slotlied: Liedboek 617: strofen 4, 6, 7, 9 en 18**
- Heenzending en zegen
- **Zingen: Liedboek 431.c.**

-Onder orgelspel verlaten wij de kerkzaal. U hoort variaties op het laatst gezongen lied 'De Heer is waarlijk opgestaan'

-Wie wil, is hartelijk welkom om met elkaar een Paasontbijt te eten in het Protestants Kerk Centrum, Johan de Pourckstraat 2 (de straat achter de kerk)

-Wij wensen elkaar een blij en gezegend paasfeest!

Uitleg bij de nieuwe Paaskaars:

Verbondenheid. Een klassiek rood kruis, in combinatie met vier mensen in vier kleuren, onderling van elkaar afhankelijk en verbonden in Christus, de Heer. Bovendien staan ook de Griekse letters Alfa en Omega als symbool voor de verbondenheid met God die aan het begin en aan het einde staat.

[Janet Brooks Gerloff (1947-2008), Unterwegs nach Emmaus]

Pasen Ostern

21. April 2019

I: DE VOORBEREIDING – ZUR VORBEREITUNG

Ev. Gesangbuch / Easter = samen zingen in het Duits

Liedboek = zusammen singen in Niederländisch

Muziek / Zwischenspiel =

‘Sonate D-dur’ – Georg Philipp Telemann (1681-1767)

- In de hal: inleveren spaardoosjes voor de projecten van ‘Kerk in Actie’, bij de leden van de zwo-commissie Oostkapelle
- **Muziek vooraf / Intro : ‘Allegro Assai’**
- **Lied: “Lof zij de Heer” / “Lobe den Herrn”**
 - 1-- Liedboek 868: 1
 - 2-- Ev, Gesangbuch 316: 2
 - 3-- Liedboek 868: 3
 - 4-- Ev, Gesangbuch 316: 4
 - 5-- Liedboek 868: 5
- **Lied: “Erschienen ist der Herrliche Tag” / “Heerlijk verschenen is de dag”**
 - 1-- Ev. Gesangbuch 106: 1 –
 - 2-- Liedboek 621: 2 –
 - 3-- Ev. Gesangbuch 106: 3 –
 - 4-- Liedboek 621: 4 –
 - 5-- Ev. Gesangbuch 106: 5
- **Muziek / Zwischenspiel : ‘Soave’**
- **Lied: “Du meine Seele, singe” / “Laat ons nu vrolijk zingen”**
 - 1-- Liedboek 146.a.: 1
 - 2-- Ev. Gesangbuch 302: 2
 - 3-- Liedboek 146.a.: 5
 - 4-- Ev. Gesangbuch 302: 6

- **Welkom en mededelingen door de ouderling van dienst**
- **Begrüßung durch ein deutsches Gemeindeglied, Johannes Swalve**

Mit dem Wochenspruch für die Osterwoche aus dem Buch der Offenbarung 1, 18: „Ich war tot, und siehe, ich bin lebendig von Ewigkeit zu Ewigkeit und habe die Schlüssel der Hölle und des Todes, begrüße ich sie alle herzlich zu unserem zweisprachigen Ostergottesdienst“.

- **Handdruk ouderling – Handschlag Presbyter**
- **De nieuwe Paaskaars brandt sinds de Paasvroegdienst**
- **Het licht van de oude Paaskaarsen brandt verder...**
- **Lied (staande/stehend): “Dit is een morgen” / “Morgenlicht leuchtet”**
 -1-- Liedboek 216: 1 / -2-- Ev, Gesangbuch 455: 1 / -3-
 - Liedboek 216: 3 / -4-- Ev, Gesangbuch 455: 3

- **Bemoediging en groet / Eröffnung**

PfarrerIn: Wir feiern diesen Gottesdienst im Namen des Vater und des Sohnes und des Heilige Geistes.

Gem.: Amen.

Dominee: Onze hulp is in de naam van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft,

Gem.: die eeuwig trouw is, en nooit loslaat wat zijn hand begon. Amen.

- **Psalm 118 (gesproken im Wechsel)**

PfarrerIn: Man singt mit Freuden vom Sieg in den Hütten der Gerechten: “Die Rechte des HERRN behält den Sieg”.

Gem.: Ich werde nicht sterben, sondern leben und des HERRN Werke verkündigen.

PfarrerIn: Der Stein, den die Bauleute verworfen haben, ist zum Eckstein geworden. Das ist vom HERRN geschehen und ist ein Wunder vor unsern Augen.

Gem.: Dies ist der Tag, den der HERR macht; lasset uns freuen und fröhlich dar innen sein. Amen.

- **Lied: Psalm 118**

-1--Liedboek 118: 6 / -2-- Ev. Gesangbuch 294: 2 /

-3--Liedboek 118: 9

- **Kyrie gebed** (uitgesproken door de dominee)

- **Gnadenspruch**

PfarrerIn: Der allmächtige Gott hat sich unser erbarmt und vergibt uns durch Jesus Christus unsere Schuld. Darin ist erschienen die Liebe Gottes unter uns, dass Gott seinen eingeborenen Sohn gesandt hat in die Welt, dass wir durch ihn leben sollen. Amen.

- **Lied: “Christ ist erstanden” / “Christus is opgestaan”**

-1-- Ev, Gesangbuch 99: 1 / -2-- Liedboek 613: 2 /

-3-- Ev, Gesangbuch 99: 3

- **Gespräch mit die Kinder / Paasproject kinderen**

- **De kinderen gaan naar de kindernevendienst / Die Kinder gehen in den Kindergottesdienst**

II: HET WOORD – DAS WORT GOTTES

- **Gebed bij de opening van de Bijbel**

- **Evangelienlesung (stehend): Lucas 24, 13 – 35** (ein Jugendlichen)

Het Paasevangelie wordt in het Duits voorgelezen uit de Neue Luther Bibel, de Nederlandse Bijbel Vertaling wordt op de muur geprojecteerd

- **Lied (zittend):** “U kennen, uit en tot u leven” / “Wer nur den lieben Gott lässt walten”
 - 1-- Liedboek 653: 1 –
 - 2--Ev, Gesangbuch 369: 4 –
 - 3-- Liedboek 617: 7
 - 4--Ev, Gesangbuch 369: 7 –
- **Uitleg over de liturgische bloemschikking (Lia Jobse-Maljaars)**
 - Pasen: In het vroege licht brak bloesem de knop op het dode hout. Stil geurend geheim alom, leven pril en puur. Het graf gesloten: een tuin bloeit open.
- **Lied (zittend):** “Erstanden ist der heilig Christ” / “De Heer is waarlijk opgestaan”
 - 1--Ev, Gesangbuch 105: 1 –
 - 2-- Liedboek 617: 2 –
 - 3-- Liedboek 617: 3 –
 - 4-- Ev, Gesangbuch 105: 17
- **Auslegung und Predigt / Bijbeluitleg en verkondiging**
PfarrerIn M. Reysen / Dominee Ph.A. Beukenhorst
- **Muziek / Zwischenspiel : ‘Andante’**
- **Lied:** “Vernieuw Gij mij” / “Erneure mich / Ein reines Herz”
 - 1--Liedboek 834: 1 –
 - 2-- Ev, Gesangbuch 390: 2 –
 - 3-- Ev. Gesangbuch 389: 4
 - 4-- Liedboek 834: 3 –

- **De kinderen komen terug / Gespräch mit die Kinder**
- **Lied (zittend):** “Jesus lebt, mit ihm auch ich!” / “Jezus leeft en ik met Hem!”
 - 1--Ev, Gesangbuch 115: 1 –
 - 2-- Liedboek 641: 2 –
 - 3-- Liedboek 641: 3 –
 - 4-- Ev, Gesangbuch 115: 4

III: GEBEDEN EN GAVEN – GEBET UND AKTION

- **Voorbeden en Stil gebed / Fürbitten und Stilles Gebet**
- **Onze Vader / Vaterunser**
Ieder in zijn eigen taal / Jedem in der eigenen Sprache
- **Kollektenabkündigung / Uitleg over de collecte**
- **Collecten: 1. Prot. Gem. Oostkapelle 2. Project Pakistan**
- **Muziek tijdens de collecte / Musik : ‘Vivace’**
- **Geprojecteerd gedicht tijdens de collecte / Text während der Kollekte**

„Bei uns ist alle Tage Ostern, nur dass man nur einmal im Jahr Ostern feiert.“ (Dr. Martin Luther, 1483-1546)

In de opgestane Christus geloven is niet geloven in een feit uit een ver verleden, maar in de opstandingskracht van Christus.

(Dr. Gerrit de Kruijf, 1952-2013)

- **Lied (staande/stehend):** “Christus, onze Heer, verrees” / “Christus der Herr ist heute erstanden”
 - 1--Liedboek 624: 1
 - 2--Easter 111: 2
 - 3--Liedboek 624: 3

- **Heenzending door de dominee**
- **Segen durch die Pfarrerin**
- **Lied: Amen, amen, amen**
- **Dankwoorden / Dankesworte**
- **Lied: LB 634: Nederlands und Deutsch**

1.U zij de glorie, opgestane Heer,
 U zij de victorie, U zij alle eer!
 Alle mens'lijk lijden hebt Gij ondergaan
 om ons te bevrijden tot een nieuw bestaan:
 U zij de glorie, opgestane Heer,
 U zij de victorie, U zij alle eer!

2.Was kann uns scheiden, von der Liebe sein?
 Trübsal oder Leiden, Irgend eine Pein?
 Wovor soll mir grauen? Als ein Kind des Lichts,
 darf ich ihm vertrauen: Nein, ich fürchte nichts.
 Held, der dem Grabe sieggekrönt entstieg.
 Dein ist Macht und Ehre, Ewig dein der Sieg.

- **Groet aan de voordeur / Gruß der Pfarrers an der Tür**
- **Welkom bij de ontmoeting en het koffiedrinken / Herzlich
 Willkommen zum Kirchenkaffee**
- **Telefonnummer Pfarrerin Marianne Reysen: 0032-497-484176
 (für Seelsorgegespräche in dieser Woche)**